

LBRIS

We know
books

JULES VERNE

**DOI ANI DE
VACANȚĂ
,**

Tehnoredactare: Stejărel Decu-Jerep

ISBN: 978-630-6500-69-7

Capitolul I

În noaptea aceea de 9 martie 1860, norii se lăsaseră atât de jos peste mare, încât abia de mai vedeai la câțiva pași. Pe marea aceasta în freamăt, cu valuri care în rostogolirea lor aruncau lumini livide, o navă de mic tonaj gonea cu aproape toate pânzele strânse.

Era un iaht de o sută de tone – un schooner, cum sunt denumite goeletele în Anglia și în America.

Numele vasului era Sloughi. Zadarnic însă l-ai fi căutat scris pe placa de la pupa, căci vreo furtună ori poate o ciocnire i-l smulsese în parte.

Să fi fost unsprezece seara. Sub latitudinea aceea, pe la începutul lui martie, nopțile sunt încă scurte. Către cinci dimineața aveau să se ivească zorile. Dar cu cât ar fi oare mai mică primejdia dacă soarele ar lumina depărtările? Corabia șubrezită n-ar rămâne tot o jucărie a valurilor? Nimic nu s-ar schimba... Doar domolirea hulei și încetarea vântului năvalnic ar mai salva-o de la cel mai cumplit naufragiu, în plin ocean, departe de orice peticuț de pământ pe care vreun supraviețuitor și-ar mai găsi poate scăparea.

La pupa navei, patru băieți, unul de 14 ani, alți doi de 13 și ajutorul de marinar – musul – un negru de vreo 12 ani, toți în jurul timonei, se străduiau din răspuțeri să țină piept furiei valurilor care amenințau să culce iahtul pe o parte. Era o treabă peste măsură de grea, căci roata nu mai putea fi frânată și în orice clipă riscau să fie zvârliți peste bord.

Într-adevăr, către miezul nopții, un val năprasnic izbi iahtul în flanc cu atâta putere, încât mare minune că n-a smuls timona cu totul.

Copiii, răsturnați de zguduire, izbutiră totuși să se ridice degrabă.

— Mai merge timona, Briant? întrebă unul din ei.
 — Merge, Gordon, răspunse Briant, care-și reluase locul și-și păstrase tot sângele rece.

Apoi, adresându-se unui al treilea:

— Fii tare, Doniphan, nu-ți pierde cumpătul! Trebuie să-i salvăm pe ceilalți!

Toate astea le spusese în englezește, dar, după accent, îți dădeai seama că Briant era francez. Și întorcându-se către mus:

— Ești cumva rănit, Moko?

— Nu, răspunse copilul. Numai de-am putea ține vasul în echilibru să poată tăia valurile, că altfel ne ducem la fund.

În clipa aceea, cineva dădu la o parte brusc deschizătura capotei din dreptul scării ce ducea spre salonul schoonerului. Două căpșoare apărură prin deschizătură și odată cu ele și capul vioi al unui câine care începu să latre.

— Briant! Briant! strigă un copil de 9 anișori. Ce s-a-ntâmplat?

— Nimic, Iverson, nimic! îl liniști Briant. Fă bunătate și co-boară numaidecât cu Dole... Hai, ce mai stai?

— Da, dar ne e așa de frică! spuse și alt copil, mai mic ca ei.

— Ce fac ceilalți? întrebă Doniphan.

— Și lor le e frică, spuse Dole.

— Hai, hai, la locul vostru! strigă Briant. Închideți bine ușa, băgați capul sub plapumă, închideți ochii și n-o să vă mai fie frică! Nu e primejdie!

— Atenție! Alt val! strigă Moko.

O izbitură puternică din spate zdruncină vasul. De astă dată, din fericire, valul nu trecu peste punte, căci dacă apa ar fi pătruns prin deschizătura capotei, iahtul, îngreunat, n-ar mai fi putut să se ridice deasupra valurilor.

— Iute înăuntru! se răsti Gordon. Ce stați! Vă arăt eu vouă!

— Hai, copii! La culcare! le spuse mai cu blândețe Briant.

Căpșoarele se făcură nevăzute, dar un alt băiețel se arătă din spatele lor.

— Nu-ți putem fi și noi de folos, Briant?

— Nu, Baxter, nu! răspunse Briant. Tu cu Cross, cu Webb, cu Service și cu Wilcox stați cu copiii! Noi patru suntem destui aici!

Baxter închise ușa din interior.

— Și lor le e frică, zise Dole.

Cum! Așadar nu erau decât copii la bordul acestui iaht în luptă cu furtuna?

— Da, numai copii!

— Și câți erau la bord?

— Cincisprezece, cu Gordon, Briant, Doniphan și musul.

— În ce împrejurări se imbarcaseră?

— Vom afla în curând.

Dar cum, nu e nici un bărbat pe iaht? Nici un căpitan care să dea comanda? Nici un marinar să le fie de ajutor? Nici un timonier care să conducă pe furtuna asta?

— Nu! Niciunul!

Așadar, nu era nimeni pe bord care să-și dea seama exact în ce anume punct se afla vasul Sloughi pe ocean? Și ce ocean! Cel mai vast din toate! Pacificul care se întinde pe două mii de leghe în largime, de pe țărmurile Australiei și ale Noii Zeelande până-n litoralul Americii de Sud.

Care să fi fost cauza? Să fi pierit oare echipajul vasului în vreo catastrofă? Pirați de prin Malaezia să fi pus stăpânire pe vas și să fi lăsat de capul lor la bord doar pe copilandrii aceștia, dintre care cel mai răsarit avea abia 14 ani?

Altfel, un vas de o sută de tone ar fi trebuit să dispună măcar de un căpitan, de un secund și de cinci-șase marinari. Or, din tot personalul acesta strict necesar ca să-l conducă, nu mai rămăsese decât musul.

De unde putea veni iahtul acesta, de pe ce țărmuri austral-asiatice, de prin ce arhipelaguri ale Oceaniei, de câtă vreme plutea și cu ce destinație?

Desigur că dacă vreun comandant de vapor ar fi întâlnit goeleta Sloughi prin aste mări îndepărtate, copiii ar fi știut să-i răspundă la întrebări. Din nefericire însă, la orizont nu era nici urmă de corabie, nici de vreunul din acele transatlantice ale căror drumuri se încrucișează pe mările australiene, nici de nave de comerț, cu aburi ori cu pânze, din cele trimise cu sutele din Europa ori din America înspre porturile din Pacific. Și chiar dacă prin preajmă s-ar fi aflat vreun asemenea

bastiment, atât de puternic datorită mașinilor sale ori aparaturii sistematice de pânze, tot n-ar fi putut veni în ajutorul iahtului pe care marea îl arunca de colo-colo ca pe-o epavă, deoarece și el ar fi trebuit să lupte împotriva furtunii.

Briant și tovarășii săi se străduiau din răspuțeri ca iahtul să nu fie izbit din coastă.

– Ce e de făcut? strigă Doniphan.

– Tot ce o sta în puterile noastre! răspunse Briant.

Aceste cuvinte erau rostite de un copilandru, în momente când până și cel mai vajnic dintre bărbați poate că și-ar fi pierdut nădejdea!

Într-adevăr, furtuna se dezlănțuia tot mai aprigă. Vântul se năpustea cu o furie nimicitoare, cum spun marinarii – și cu drept cuvânt, căci vasul putea fi spulberat într-o clipă de o răbufnire de vânt. De altfel, de două zile se aflau aproape în voia valurilor, deoarece catargul principal fusese rupt la patru picioare de la bază, astfel că nu mai avuseseră unde prinde „săgeata”, pânza din față care i-ar fi ajutat să poată ține mai sigur vasul în direcția vântului. Catargul mizenei, cu vârful retezat, mai ținea încă, dar amenința dintr-o clipă într-alta să se prăbușească peste punte, fiind slăbit din odgoane.

La prova, bucăți sfâșiate din șirul de vântrele se zbăteau în vânt cu pocnete ca de pușcă. Din toate pânzele nu mai rămăseseră decât mizena, gata să se sfâșie și ea, căci băieții nu avuseseră putere s-o mai ruleze pe vergă, ca să-i micșoreze suprafața. Iar dacă și pânza asta s-ar sfâșia, vasul n-ar mai putea fi ținut pe linia vântului, și valurile, lovindu-l în coastă, l-ar culca și l-ar scufunda cu oameni cu tot în adâncuri.

De atâta vreme, nici o insulă nu se arăta în larg, nici un continent spre răsărit! Oricât de plină de primejdii ar fi fost o apropiere de țarm, totuși copiii erau mai puțin îngroziți de ea decât de furiile mării acesteia fără de sfârșit. Țărmlul, fie el cât de neprimitor ori de stâncos, ori de supus năvalei vijelioase a apelor și zbuciumului neîntrerupt al valurilor printre stânci, țărmlul, gândeau ei, ar fi fost mântuirea, ar fi fost pământul care te ține, nu oceanul acesta care se cascadează să te înghită.

Căutau deci cu privirea, doar or vedea vreo lumină încotro să se îndrepte. Dar nici o licărire nu se arăta în noaptea întunecată.

Deodată, curând după miezul nopții, o pâraitură grozavă acoperi urletele valurilor.

– S-a rupt catargul mizenei! strigă Doniphan.

– Nu, răspunse Moko. Pânza s-a smuls din agățători.

– Trebuie scoasă cu totul, fu de părere Briant. Gordon, tu rămâi la timonă cu Doniphan, iar tu, Moko, vino să-mi ajuți.

Ca ajutor de marinar, Moko era oarecum priceput în meserie, dar nici Briant nu era chiar neștiutor. Doar străbătuse și el Atlanticul și Pacificul, călătorind din Europa spre Australia, și nu-i erau cu totul necunoscute manevrele necesare pentru a conduce o navă. Așa se face că ceilalți băieți, care habar n-aveau de vreo manevră, lăsară pe seama lui și a lui Moko cârmuirea iahtului.

Cât ai clipi, Briant și ajutorul său ajunseră vitejește la prova. Pentru ca iahtul să nu fie izbit în coastă și înclinat, trebuia neapărat înlăturată mizena – pânza principală – care se adunase ca o pungă, umflată de vânt în partea de jos, și ținea vasul în loc, gata să se aplece. De s-ar fi întâmplat una ca asta, nici că s-ar mai fi putut ridica decât dacă i-ar fi retezat catargul chiar de la bază, după ce l-ar fi desprins mai întâi din cabluri. Dar cum ar fi reușit așa ceva niște copii?

Cu toate greutățile, Briant și Moko au dat dovadă de mare dibăcie. Hotărâți să păstreze cât mai multe pânze pentru ca iahtul să se mențină cu vântul din spate cât timp va ține furtuna, ei reușiră să lărgască frânghia vergei, care coborî la patru-cinci picioare deasupra punții. Părțile zdrențuite ale mizenei odată tăiate cu cuțitul, prinseră cu două cârlige colțurile de jos, legându-le cu frânghii trecute prin belciugele de fier de pe punte, lucru anevoios, căci în nenumărate rânduri vajnicii băieți erau să fie măturați de valuri.

Cu toate că pânzele erau atât de împuținate, goeleta reuși să-și mențină direcția pe care pornise de atâta vreme. Chiar dacă nu ar mai fi avut nici o pânză, corpul corăbiei oferea totuși destulă suprafață vântului, pentru ca vasul să capete

L viteza unui torpilor. Totul era să poată întrece în iuțeață valurile, pentru ca să evite masele de apă zvârtite peste balustradă.

Terminând, Briant și Moko se înapoiară lângă Gordon și Doniphan, ca să le ajute la timonă. Dar în aceeași clipă capota se deschise din nou și un copil scoase capul. Era Jacques, fratele lui Briant, cu trei ani mai mic ca el.

— Ce e cu tine, Jacques? îl întrebă frate-său.

— Vino, vino! îi răspunse Jacques. A intrat apă până în salon!

— Cum se poate? strigă Briant. Și alergând spre scară, coborî degrabă.

Salonul era slab luminat de o lampă care, din cauza tangaajului, se legăna întruna când într-o parte, când într-alta.

Prin umbră se zăreau vreo zece copii, întinși pe canapele sau în paturi. Cei mai mici, între 8 și 9 ani, înspăimântați, stăteau grămădiți toți laolaltă.

— Nu e nici o primejdie! le spuse Briant, cu gând să-i liniștească. Doar sunteți cu noi! Nu vă fie frică! Și, plimbând lumina unui felinar peste podeaua salonului, își dădu seama că într-adevăr un strat de apă curgea când într-o parte, când în cealaltă a iahtului.

De unde să fie apa? Să fi pătruns prin vreo crăpătură a bordajului? Trebuia văzut.

În rând cu salonul mai era o cameră mai mare, apoi sala de mese și cabina echipajului.

Briant trecu la rând prin fiecare din ele și văzu că apa nu pătrundea nici pe deasupra, nici pe dedesubtul liniei de plutire, ci, rămasă pe punte de pe urma unui val mai mare, parte din ea se scursese în interior pe lângă capota de la cabina echipajului. Deci, nici o primejdie.

Ca să-și liniștească tovarășii, Briant mai trecu o dată prin salon, apoi, mai puțin îngrijorat, își reluă locul la cârmă. Goeleta era construită solid; prin fundul de curând recăptușit cu aramă, apa nu-și putea face loc. Putea, așadar, să înfrunte furtunile.

Să fi fost aproape unu noaptea. În bezna din jur, și mai neagră din cauza grosimii norilor, furtuna se dezlănțuia cumplit. Iahtul în mers părea învăluit de ape. Țipătul ascuțit al

pescărușilor sfâșia văzduhul. Să însemne oare că e pământ pe-aproape? Nu, căci se întâmplă uneori să-i întâlnești la sute de leghe depărtare de țărm: neputându-se împotrivi vântului, aceste păsări ale furtunii se lăsau târâte de uragan ca și iahtul, căruia nici o putere din lume nu i-ar mai fi putut stăvili goana.

O oră mai târziu se auzi o altă pârâitură. Puținul ce mai rămasese din mizenă se spintecase, iar fâșiile de pânză se împrăștiară în zare ca niște enormi goelanzi.

— Nu mai avem pânze, spuse Doniphan, și nici puțința să întindem alta!

— Nu-i nimica! răspunse Briant. Fii sigur că vom înainta tot atât de repede!

— Halal răspuns! exclamă Doniphan. Dacă atâta te pricepi...

— Păzea! Vin valuri mari din spate! strigă Moko. Trebuie să ne legăm strâns de ceva, altfel ne vor lua!

Dar nici nu sfârși bine, când deodată câteva tone de apă trecură peste punte. Briant, Doniphan și Gordon fură aruncați peste capotă, de care reușiseră să se agațe. Cât despre Moko, se făcu nevăzut odată cu masa de apă care mătură iahtul din spate către față, smulgând și o parte din rezerva de chereștea, două bărci și o iolă – cu toate că fuseseră puse la adăpost – ca și câteva prăjini de catarg și cutia busolei.

Dar, cum bucăți din balustradă fuseseră și ele smulse, apa s-a scurs de îndată, împiedicând iahtul să se scufunde sub enorma povară.

— Moko! Moko! strigă Briant de cum își veni în fire.

— L-o fi zvârlit în mare! spuse Doniphan.

— Nu știi, nu se vede! Nu-l aud! spuse Gordon, aplecându-se peste punte.

— Trebuie salvat! Iute, un colac de plută! Niște frânghii! ceru Briant. Și cu glas tare, care răsună puternic în scurtul răstimp de acalmie, îl strigă iar: Moko! Moko!

— Ajutor! Ajutor! răspunse Moko.

— Nu e în apă, spuse Gordon. Îi aud glasul dinspre prova.

— Mă duc să-l scap, spuse Briant.

Și iată-l cățărându-se pe punte, apărându-se cât putea de loviturile scripeților care se bălăngăneau la capătul frânghiilor

lăsate în voie și ferindu-se ca din cauza tangajului să nu cadă pe puntea alunecoasă.

Din nou strigătul lui Moko răsună din beznă. Apoi nu se mai auzi nimic.

Între timp, cu sforțări supraomenești, Briant reuși să ajungă la capota cabinei echipajului.

Strigă... Nici un răspuns... Să-l fi smuls oare vreun alt val după ultimul său strigăt deznădăjduit? Dar atunci, sărmanul copil trebuie să fi rămas mult în urmă, căci hula nu l-ar fi putut duce cu iuțeala iahtului. În cazul acesta, era pierdut.

Nu! Un geamăt slab ajunsese până la Briant, care se repezi înspre locul unde era împântat piciorul catargului din față. Acolo, dibuind prin întuneric, dădu peste un trup care se zbătea.

Moko horcăia din greu, îngrămădit în unghiul pe care-l formează la prova balustrada iahtului: funia, cu care se legase peste mijloc ca să nu fie târât de valuri și care îl scăpase de la înec, era acum pe cale să-l sugrume. Briant își deschise briceagul și cu greu izbuti să taie frânghiile care-l strângeau pe băiat.

Desprins din strânsoare și readus pe punte, de îndată ce își veni în fire, copilul îi mulțumi lui Briant și trecu de-a dreptul la cârmă. Toți patru se legară, ca să nu fie luați de valurile năprasnice ce se ridicau în calea iahtului.

Dar, contrar așteptărilor lui Briant, vasul pierduse oarecum din viteză în urma ruperii mizenei și îl pândea acum primejdia ca valurile ce năvăleau din spate, venind cu mai multă viteză decât aceea a iahtului, să-l inunde.

Dar ce puteau face? Nu mai aveau nici o fărâmbă de pânză pentru adaos.

Lunii martie din emisfera australă îi corespunde luna septembrie din cea boreală, așa că nopțile sunt cam tot atât de lungi ca și zilele. Deci, fiind ora patru dimineața, era de așteptat ca dinspre răsărit, adică din direcția în care gonia schoonerul, să se ivească o geană de lumină.

Și poate că, odată cu zorile, furtuna avea să piardă din intensitate! Nu era exclus nici ca în zare să se arate vreun țârm, și atunci soarta sărmanului echipaj de copii să se schimbe dintr-o clipă într-alta. Totul ar fi fost cu puțință de îndată ce întâia geană de lumină ar fi tivit adâncurile zării.

Către patru și jumătate, o îngânare de ziuă se furișă înspre zenit. Din păcate, fâșiile de cețuri nu te lăsau să vezi nici la un sfert de milă. Simțeau cum pe cer norii alergau într-o goană nebună. Uraganul nu se domolise nicidecum și, în larg, marea clocotea înspumată toată de rostogolirea valurilor. Schoonerul, aci ridicat pe o creastă de val, aci prăbușit într-un abis, s-ar fi răsturnat în nenumărate rânduri de-ar fi fost izbit din coastă.

Cei patru tineri nu-și luau ochii de la noianul de valuri despletite. Își dădeau bine seama că dacă furtuna nu încetează, sunt pierduți. Nici urmă de îndoială că iahtul nu ar mai putea ține piept încă douăzeci și patru de ore și, până la urmă, năvala de ape l-ar sfârâma.

Deodată, Moko strigă:

— Pământ! Pământ!

Printr-un luminiș între cețuri destrămate, lui Moko îi păru că i se arată un dâmb vioriu în răsărit. Să se fi înșelat? Cât de ades înfiripările acelea din zare nu sunt altceva decât involburări de nori!

— Pământ? tresări Briant.

— Pământ! strigă Moko. Uite, colo, la răsărit! Și arată cu mâna un punct spre orizont, acum năpădit de cețuri.

— Ești sigur? întrebă Doniphan.

— Da, da, sigur! răspuse Moko. Dacă se mai destramă ceața, uitați-vă atent... colo... mai la dreapta de catargul mizenei! Uite-! Uite-!

Cețurile destrămate se ridicau acum tot mai sus, lăsând marea liberă.

În curând, oceanul se desfășură în toată imensitatea.

— Da, da, pământ! Îi văd, îl văd! strigă Briant.

— Și încă șes! spuse Gordon, care-l privise cu luare-aminte.

Nu mai rămânea nici o îndoială: pământ, continent ori insulă, cam la cinci-șase mile, pe o largă întindere la orizont.

Cu direcția ce o urmau și din care furtuna nu le da pas să se mai abată, în mai puțin de o oră aveau să fie aruncați la țârm. Totul era ca vasul să nu fie zdrobit de puzderia de colți de stâncă, înainte de a ajunge pe uscat. Dar copiii nici că se

sînchiseau. Pământul acesta, răsărit în fața lor deodată, nu putea fi decât salvarea lor.

Dar iată că vântul se umflă din nou și mai turbat. Iahtul, împins ca o jucărie, gonea nebunește către țărmul care se profila acum ca zugrăvit în tuș, pe cerul alburii. Mai în depărtare, țărmul devenea stâncos și înalt cam de 150-200 de picioare. În față se întindea însă un prund larg, nisipos, din care se desprindea, spre dreapta, masa rotundă de copaci ai unei păduri ce înainta către interior.

Eh, dacă iahtul ar avea norocul să acosteze la plaja aceea nisipoasă, fără să se lovească de vreun banc de stânci, sau dacă ar nimeri în vreun estuar adăpostit, poate că bieții copii ar scăpa cu bine!

În timp ce Doniphan, Gordon și Moko stăteau nemișcați la timonă, Briant, la prova, nu-și lua privirea de la țărmul care se apropia văzând cu ochii, într-atât de repede înaintau. Dar zadarnic căuta vreun loc în care iahtul să poată acosta în condițiuni mai bune: nici urmă de estuar ori de râu și nici de vreo limbă de nisip în care vasul să se împotmolească. Căci chiar din dreptul prundului începea un șir de colți de stâncă, ale căror capete negre ieșeau din valurile împinse de furtună și izbite de pereții de piatră, într-un tumult înspăimântător. Într-un asemenea loc, vasul s-ar preface dintr-o dată în țândări.

Briant se gândi atunci că ar fi mult mai bine ca toți să se afle pe punte în clipa când s-ar produce eșuarea și, deschizând capota, strigă:

— Toată lumea sus!

Primul fu câinele, urmat de vreo zece copii care se târără cu greu înspre spatele iahtului. La vederea valurilor gata să-i înghită, cei mai mici începură să țipe de spaimă...

Către zece dimineața, schoonerul Sloughi se găsea în fața țărmului abrupt.

— Țineți-vă firea! Țineți-vă firea! striga Briant.

Și, pe jumătate dezbrăcat, stătea gata să sară în ajutorul celui care ar fi fost luat de un vârtej de apă, căci în mod sigur iahtul avea să fie aruncat pe stânci.

Deodată, un prim zdruncin. Sloughi se lovise cu carena de stâncă; dar, deși vasul se cutremurase din toate încheieturile, apa nu apucă să pătrundă pe nicăieri.

Luat pe sus de un val, iahtul fu împins cu vreo cincizeci de picioare mai înainte, fără măcar să atingă stâncile care scoteau cap cu miile, apoi, aplecat pe stânga, rămase locului, într-un clocot neîntrerupt de apă plină de vârtejuri.

E drept, nu mai erau în plină mare, dar până la țărm tot mai era un sfert de milă.